

Vergaderjaar 1992-1993

22 856

Wijziging van de Wet geluidhinder

Nr. 5

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 1 februari 1993

De leden van de fracties van de PvdA en van D66 vroegen waarom geclassificeerde gegevens noodzakelijk zijn om een saneringsprogramma op te stellen en uit te voeren. Daarbij vroegen de leden van de D66-fractie tevens of niet kan worden volstaan met geluidemissiemetingen en, indien zulks niet het geval is, welke geluidgegevens van essentiële betekenis zijn voor het saneringsprogramma en welke hiervan geclassificeerd zijn.

Voor het opstellen van een saneringsprogramma door gedeputeerde staten, zoals in de Wet geluidhinder in de artikelen 71 en 72 is geregeld, is inzicht nodig in de geluidvermogens en de bedrijfsduur van de geluidbronnen die de omvang en ligging van de geluidzone veroorzaken.

Bij het saneringsonderzoek moet worden nagegaan welke maatregelen op een specifieke installatie kunnen worden toegepast en wat het effect van elk der mogelijke alternatieven is. Tot de saneringsmaatregelen behoren in de eerste plaats maatregelen aan de geluidbron. Daartoe zijn gegevens benodigd die inzicht verschaffen in de geluidvermoggenniveaus van de verschillende geluidbronnen, in de geluidniveaus die deze bronnen veroorzaken alsmede in de tijdsduur en de tijdsperioden dat deze bronnen worden gebruikt. Daarnaast zijn gegevens benodigd over de locaties en de afmetingen van de geluidbronnen en de eventueel aanwezige geluidafschermende of -reflecterende objecten, zoals gebouwen, die gelegen zijn tussen de geluidbron en de ontvanger van het geluid. Tegen de bekendmaking van de gegevens over de geluidbronnen, de bedrijfsduur van de bronnen en de ligging van bronnen en gebouwen bestaan overwegende bezwaren, omdat daaruit de slagkracht van de krijgsmachtonderdelen kan worden afgeleid.

Bij als *confidentieel of geheim geclassificeerde (gerubriceerde)* militaire objecten is benadering van de geluidsbronnen door gemeentelijke of provinciale ambtenaren niet toegestaan. Gedeputeerde staten kunnen geen saneringsprogramma opstellen als zij niet beschikken over de benodigde gegevens. Het is onmogelijk om een saneringsprogramma op te stellen uit immissiemetingen buiten het geclassificeerde terrein zonder wetenschap te hebben van de geluidbronnen en de gegevens

omtrent de bedrijfsduur. Bovendien kunnen gedeputeerde staten geen toezicht houden op het uitvoeren van maatregelen, indien zij geen toegang hebben tot het geclassificeerde object.

Naar aanleiding van de vraag van de leden van de fracties van de PvdA en van D66 om inzicht te verschaffen in de aantallen inrichtingen die in het geding zijn, zij opgemerkt, dat het hier een beperkt aantal industrieterreinen betreft, waarop defensieinrichtingen aanwezig zijn. Het gaat in totaal om 13 industrieterreinen, te weten 1 scheepswerf, 1 tankwerkplaats, 2 vliegvelden en 9 vliegvelden. Deze zijn in de volgende provincies gelegen: Friesland 1, Overijssel 1, Gelderland 1, Utrecht 2, Noord-Holland 2, Zuid-Holland 1, Noord-Brabant 5.

De leden van de D66-fractie hebben terecht geconcludeerd dat niet alle defensie-inrichtingen onder deze regeling vallen. Het betreft slechts die inrichtingen/industrieterreinen die krachtens de Wet geluidhinder zoneringsplichtig zijn en waarbij bovendien sprake is van een sanerings-situatie, doordat vanwege het industrieterrein een geluidsbelasting van 55 dB(A) of meer bij woningen wordt veroorzaakt.

De leden van de PvdA-fractie vroegen om duidelijkheid omtrent de relatie tussen het akoestisch onderzoek en de wijziging van artikel 59 van de Wet geluidhinder, die meebrengt dat rond bepaalde bestaande industrieterreinen vanaf 1 juli 1993 van rechtswege een geluidszone ligt. In reactie hierop zij allereerst gesteld dat voor een aantal van de betrokken terreinen de akoestische onderzoeken inmiddels zijn afgerond. Voor de overige terreinen zijn deze onderzoeken in volle gang. Er wordt naar gestreefd de zonering op de reguliere wijze voor 1 juli 1993 af te ronden. In de gevallen waarin afronding niet tijdig mogelijk is zullen, krachtens artikel 59 van de Wet geluidhinder, per 1 juli 1993 van rechtswege zonegrenzen gelden.

Voor het saneringsonderzoek, waar het onderhavige wetsvoorstel op ziet, heeft artikel 59 (nieuw) geen rechtstreekse gevolgen. De vraag of een saneringsonderzoek dient plaats te vinden en welke saneringsmaatregelen vervolgens dienen te worden genomen staat los van de wijze waarop een geluidszone tot stand is gekomen.

Naar aanleiding van de vraag van de leden van de fractie van de PvdA omtrent de afstemming en samenhang bij saneringsprogramma's, die ook op andere bedrijven dan defensie-inrichtingen betrekking hebben, merk ik het volgende op. Op industrieterreinen waar naast defensie-inrichtingen ook andere categorie A-inrichtingen aanwezig zijn, zal een nauwe samenwerking tussen de provincie en mijn ministerie moeten plaatsvinden. De geclassificeerde akoestische gegevens blijven in beheer bij de Minister van Defensie en de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Daarnaast beschikken zij voor de vaststelling van de cumulatieve geluidszone rond het gehele industrieterrein ook over de openbare gegevens van de andere A-inrichtingen die door de provincie zijn aangeleverd.

Een gedeelde verantwoordelijkheid tussen het Rijk en gedeputeerde staten met betrekking tot zowel de defensieinrichtingen als de overige A-inrichtingen op hetzelfde industrieterrein, zoals voorgesteld door de leden van de PvdA, acht ik niet mogelijk. Om deze verantwoordelijkheid waar te kunnen maken zouden gedeputeerde staten inzicht moeten krijgen in de reeds eerder genoemde geclassificeerde gegevens. Dit wetsvoorstel beoogt echter de uitvoering van de saneringsoperatie mogelijk te maken, zonder dat gedeputeerde staten de beschikking krijgen over de bedoelde geclassificeerde gegevens.

De leden van de PvdA-fractie stelden voor om niet te spreken over maatregelen in de overdrachtsweg maar over maatregelen in de overdrachtssfeer. De keuze voor het begrip overdrachtsweg vloeit voort uit de modellering van de rekenmethodieken voor geluid. Daarin wordt namelijk letterlijk rekening gehouden met het pad tussen de geluidbron en de waarnemer. Maatregelen in de overdrachtsweg houden dan ook in dat door de doorsnijding van de weg tussen de bron en ontvanger de geluidsgolven worden gedwongen een omweg te maken. Deze omweg is de voornaamste reden van het bereiken van een lager geluidsniveau bij de ontvanger. Bovendien betekent het woord sfeer meer dan de weg alleen.

Zowel de leden van de fractie van de PvdA als die van D66 hebben opmerkingen gemaakt ten aanzien van de geheimhouding. Opgemerkt kan worden dat bij de sanering van de in het geding zijnde objecten strategisch belangrijke gebruiksgegevens een rol spelen. Deze strategische gegevens zullen in het algemeen vallen onder de uitzonderingsgrond van artikel 10, eerste lid, onder b, van de Wet openbaarheid van bestuur. De openbaarmaking van dergelijke gegevens kan achterwege blijven om reden van schade aan de veiligheid van de Staat. Daarnaast geldt uitsluitend voor Rijksambtenaren het Rijksbeveiligingsvoorschrift, dat slechts inzage in gerubriceerde stukken toestaat aan gescreende ambtenaren. De leden van de D66-fractie richtten de aandacht nog op het probleem, dat bepaalde gegevens op basis van met NAVO-partners bestaande overeenkomsten niet vrijelijk ter beschikking kunnen worden gesteld. Dit probleem is in de gekozen taakverdeling niet meer relevant.

In verband hiermede vroegen de leden van de PvdA-fractie naar de verwachting, zoals uitgesproken in de memorie van toelichting, dat enkele procedures aanhangig worden gemaakt met als doel gerubriceerde gegevens openbaar te maken. Deze verwachting hangt samen met het belang, dat in de maatschappij wordt gehecht aan de bestrijding van geluidhinder en de daaraan ten grondslag liggende gegevens. Daarnaast kan worden verwacht dat in een aantal vastgestelde zones de wens ontstaat nieuwe woningen op te richten. Gelet op de belemmeringen die de Wet geluidhinder tegen nieuwe woningbouw opwerpt, wordt voorzien dat men in deze gevallen mogelijk tracht door middel van eigen onderzoek de omvang van de geluidszone ter discussie te stellen.

Naar aanleiding van de vraag van de leden van de D66-fractie naar de duur van de saneringsoperatie kan worden opgemerkt dat de duur van vijf jaren als een beleidsuitgangspunt moet worden gekenmerkt. Deze termijn kan niet steeds worden gehaald, aangezien sommige maatregelen aan de bron speciaal voor die geluidsbron ontworpen, besteld en gebouwd moeten worden. Uit technische overwegingen kan dan in enkele gevallen niet worden voldaan aan het streven om een project binnen vijf jaar af te ronden.

De leden van de fracties van de PvdA en van D66 stelden tot slot nog de kosten ten gevolge van het onderhavige wetsvoorstel aan de orde. De gevolgen voor de Rijksbegroting blijven, behoudens de uitvoering van de saneringsmaatregelen zelf, vrijwel budgettair neutraal. Op de Ministeries van Defensie en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer zullen uiteraard een aantal extra werkzaamheden dienen te worden verricht. Blijkens een onderzoek van het organisatiebureau Twijnstra Gudde NV te Amersfoort, dat aan het onderhavige wetsvoorstel ten grondslag ligt, zullen deze werkzaamheden beperkt van omvang zijn. Het wetsvoorstel zal dan ook naar verwachting niet leiden tot de aanstelling van extra medewerkers. Ook de besparingen voor het provin-

ciaal apparaat zijn zeer beperkt van omvang. Zoals in de memorie van toelichting reeds is gesteld zal het wetsvoorstel niet leiden tot een compensatie in de vorm van uitname uit het provinciefonds.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders